

**Dunaszerdahely, 1968. június 9.** A Csemadok KB június 8–9-i ülésének határozata, amely szerint a KB kiáll a párt megújult politikája mellett, visszautasítja a márciusi állásfoglalás óta a Csemadokot ért támadásokat, a szövetségből kizártak ügyének felülvizsgálása céljából pedig rehabilitációs bizottságot hoz létre.

A Csemadok Központi Bizottsága 1968. június 8-9-i ülésének határozata

A Csemadok Központi Bizottsága idei V. ülésén megtárgyalta a Csemadok KB elnökségének a jelenlegi helyzetről és a jövő feladatairól, valamint a Csemadok KB 1968. március 12-i IV. ülésen elfogadott határozatának hatásáról és eredményeiről szóló beszámolóját és úgy döntött, hogy

- a beszámolóval és az abban foglalt következtetésekkel egyetért;
- 1968. november végéig összehívja a Csemadok rendkívüli X. országos közgyűlését;
- 1968. augusztus 15-től szeptember 15-ig a helyi szervezetek küldöttválasztó rendkívüli közgyűléseit;
- 1968. október 5-6-ra és 12–13-ra a járási szervezetek rendkívüli konferenciáit;
- titkos szavazással megválasztotta a Csemadok KB új elnökségét, elnökét, vezető titkárát és titkárát;
- végül a beszámoló és a vita alapján a következő határozatot hozta:

1. A Csemadok Központi Bizottsága egyértelműen és világosan leszögezi, hogy szervezetünk Csehszlovákia Kommunista Pártja megújult politikájának platformján áll, s minden tevékenységünk arra irányul, hogy a párt politikáját, a CSKP akcióprogramjában leszögeezett elveket szervezetünk életében érvényre juttassuk. A Csemadok Központi Bizottsága munkájának kiindulópontja és eszmei alapja a marxizmus–leninizmus, mely meghatározza elméleti s gyakorlati ténykedésünket. A Csemadok fennállása óta, jelenleg és a jövőben is a Csehszlovák Szocialista Köztársaság államiságának és egységének alapján áll. A csehszlovákiai magyarságot mint nemzetiséget e köztársaság szerves részének, építőjének és védelmezőjének tekintjük. Megingathatatlanul állunk a szocialista nemzetköziség eszméje, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság népeivel való együvé tartozás, a szocialista hazafiság és a nemzeti öntudat alapján. Munkánk céljának az emberek szocialista szellemben való nevelését tartjuk. A Csemadokot, mint a Nemzeti Front tagszervezetét Dél-Szlovákia társadalmi élete további kibontakoztatójának, az egészséges szocialista demokratizálódási folyamat egyik alakítójának tekintjük. A társadalmi problémák keretében a kommunista párt programja alapján és annak szellemében Csehszlovákia magyarságának érdekeit szem előtt tartva elősegítjük a nemzetiségi kérdés marxista–leninista megoldását.

Ezek azok az alapvető elvek, amelyekből a Központi Bizottság március 12-i ülésén jóváhagyott „Állásfoglalás” is kiindult.

2. A Csemadok Központi Bizottsága március 12-i ülésén elfogadott „Állásfoglalását” továbbra is helyesnek, a marxizmus alapján állónak, az egész köztársaság, a magyar nemzetiség és a kommunista párt politikája érdekeit és céljait szolgálónak tartja. Ezért az elnökséget továbbra is megbízza az „Állásfoglalásból” eredő feladatok teljesítésével.

3. A Csemadok Központi Bizottsága a leghatározottabban visszautasítja mindazokat a vádakot és rágalmakat, melyek „Állásfoglalásunk” megjelenése óta különböző fóru-

mokon és egyes lapok hasábjain szervek vagy magánszemélyek részéről a Csemadokot mint szervezetet és Lőrincz Gyula elvtársat mint a Csemadok Központi Bizottságának elnökét érték, s nacionalizmussal, sovinizmussal, irredentizmussal, a köztársaság felforgatásával, pártellenességgel stb. bélyegeztek meg bennünket. Ezzel egyidőben a Központi Bizottság és a Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Szövetsége egyöntetűen és határozottan elhatárolja magát mindazoktól a személyektől, akik a magyarság sorraiban nemzetiségi gyűlöletet szítanak, nacionalista befolyást akarnak gyakorolni vagy szembefordulnak a köztársaság és a párt alapjaival és eszméivel.

A Központi Bizottság nézete szerint ezek azok az elvek, melyek a jövőben is meg kell, hogy szabják szervezetünk egész ténykedését, s melyeknek megtartása és érvényesítése biztosíthatja szervezetünk létét, munkájának eredményességét és hasznosságát, nem utolsó sorban Központi Bizottságunk egységét.

4. A Csemadok Központi Bizottsága pozitívan értékeli a legutóbbi központi bizottsági ülésünk óta megtartott gyűléseket.

E gyűlések és az azokon elfogadott határozatok igazolják, hogy a Csemadok tagjai s az ezeken résztvevő tízezrek őszintén támogatják Csehszlovákia Kommunista Pártjának új vonalát, egyértelműen kiállnak hazánk, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, annak egysége, a szocialista társadalmi rendszer és a demokratizálódási folyamat mellett. A cseh és a szlovák nemzet egymásközi viszonyának megoldásában a föderatív államrendezést helyesnek tartják. Ugyanakkor szükségesnek tartjuk, hogy ezzel egyidőben a nemzetiségi kérdés is megoldásra kerüljön a teljes egyenjogúság és az öngazgatás elve alapján. A Csemadok Központi Bizottsága címére érkezett határozatok és levelek nagy része az egyetértés s a Csemadok KB javaslatával való teljes azonosulás kifejezésén kívül olyan részleteket is tartalmaz, melyekben a gyűlések résztvevői pontokba foglalva további javaslatokat terjesztenek elő.

A központi bizottság megbízza az elnökséget, hogy:

- e javaslatokat teljes terjedelmükben továbbítsa a CSKP KB-nak és az SZLKP KB-nak;
- saját vonalán dolgozza fel és érvényesítse munkájában.

Ezek az észrevételek és javaslatok százezrek véleményét tükrözték és értékes segítséget jelentenek az újonnan megalakuló nemzetiségi szervek munkájában.

5. A Csemadok Központi Bizottsága köszönetét fejezi ki azoknak a szerveknek, szervezeteknek, intézményeknek, személyeknek, akik e gyűlések megrendezésével és aktív részvételükkel elősegítették a demokratizálódási folyamat kibontakozását Dél-Szlovákiában.

6. A hazánkban végbemenő megújítási folyamat alapvetően megváltoztatja a társadalmi szervezetek, közöttük a Csemadok munkáját, jelentőségét és hatáskörét. A múlt torzításaitól a Csemadok sem volt mentes. Alapos felmérés, a tények feltárása alapján kell felszámolni az egész társadalmi életben megindult demokratizálódási folyamatnak a Csemadokban is érezhető hatását. A szocializmus új formájának megfelelően olyan programot akarunk kidolgozni, amely a szocialista demokrácia minőségileg magasabb fokú, valóban humánus, a demokratikus szocialista társadalom építését és szilárdítását segíti elő. Ezért Központi Bizottságunk úgy döntött, hogy:

– a Csemadok egész munkájának komplex értékelésével és a demokratizálódás szellemének megfelelő új munkaformájának kidolgozásával megbízza az elnökséget, javaslatait legkésőbb október végéig terjessze a KB elé.

7. A múlt hibáinak felszámolása céljából a Csemadok KB rehabilitációs bizottságot állít fel, melynek feladata, hogy felülvizsgálja azoknak a Csemadok-tagoknak vagy a Cse-

madokból kizártaknak panaszát, kiket az elmúlt közel 20 év alatt a Csemadok szervei részéről tényleges vagy vélt sérelem ért. A rehabilitációs bizottság tagjai a következők: Balázs Béla, Dobos László, Kender János, Labancz István, dr. Mede István, Poszpis József, dr. Szirmák Imre, Takács András.

8. A Csemadok KB megbízza az elnökséget, a járási bizottságokat és a helyi szervezetek vezetőségét, hogy vegyék fél a kapcsolatot a Matica slovenskának a vegyes lakosságú területeken megalakult szerveivel az együttműködés megteremtése érdekében.

9. A Csemadok KB megbízza az elnökséget, a központi titkárságot, a járási bizottságokat és a helyi szervezeteket, hogy a Csemadok népművelési és népművészeti munkája, valamint a szervezeti élet eredményessége érdekében a jelenlegi időszakban az eddiginél is átgondoltabb és jobb munkával biztosítsák a KB munkatervében foglalt feladatok teljesítését.

10. A KB megbízza a járási bizottságokat és a helyi szervezeteket, hogy azokban a városokban és falvakban, ahol a megalakuló Magyar Ifjúsági Szövetség klubjai létrejönnek, segítsék elő azok tevékenységét és járuljanak hozzá a Magyar Ifjúsági Szövetség mielőbbi megalakulásához.

11. A Csemadok KB megbízza az elnökséget, hogy a legrövidebb időn belül tegye meg a szükséges intézkedéseket a magyar nemzetiségi kérdés megoldására tett javaslataink realizálása érdekében.

12. Az elnökség a Központi Bizottságban elhangzott vitafelzólalások alapján a Csemadok tagságához intézzen felhívást, amely jutassa kifejezésre a demokratizálódási folyamat következetes végrehajtásával kapcsolatban a Csemadokra háruló feladatokat, a szlovák és a magyar dolgozók barátságának elmélyítésének szükségességét, valamint azt, hogy a Központi Bizottság egységesen állást foglal a nemzetiségi kérdés megoldására március 12-én tett javaslata mellett.

*Hét, 1968. június 23. 10. p.*<sup>216</sup>

## 30

**Pozsony, 1968. június 10. Az Új Szó tudósítása a Csemadok KB június 8–9-i dunaszerdahelyi üléséről, amely a szövetség új elnökévé Dobos Lászlót választotta, reformpárti új Elnökséget választott, s összehívta a Csemadok rendkívüli országos közgyűlését.**

### A MAGYAR DOLGOZÓK EGYSÉGESEN TÁMOGATJÁK A CSKP AKCIÓPROGRAMJÁT

A CSEMADOK Központi Bizottsága kétnapos ülést tartott ● A szervezet előtt álló időszerű feladatok ● Országos közgyűlés novemberben ● Dobos László a CSEMADOK országos elnöke ● Lőrincz Gyula díszelnök

216 A dokumentumot közli még Szabó Rezső: i. m. 358–362. p.